Europees Parlement
2024-2029

AANGENOMEN TEKSTEN

P10_TA(2025)0200

Situatie in Colombia na de recente golf van terroristische aanslagen

Resolutie van het Europees Parlement van 11 september 2025 over de situatie in Colombia na de recente golf van terroristische aanslagen (2025/2855(RSP))

Het Europees Parlement,

– gezien zijn eerdere resoluties over Colombia,

– gezien de opmerkingen van Kaja Kallas, vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid (VV/HV), tijdens de plenaire vergadering van het Europees Parlement van 17 juni 2025, na het incident waarbij de Colombiaanse senator Miguel Uribe Turbay tijdens een campagnebijeenkomst van achteren werd beschoten, over de bedreiging van de democratische processen en de vrede in Colombia,

– gezien de verklaring van de woordvoerder van de Europese Dienst voor extern optreden van 11 augustus 2025 naar aanleiding van het overlijden van senator Miguel Uribe Turbay in Colombia,

– gezien de verklaring van 11 augustus 2025 van de woordvoerder van de VN-secretaris-generaal António Guterres,

– gezien de verklaring van het bureau van de Delegatie voor de betrekkingen met de landen van de Andesgemeenschap van 12 augustus 2025 over de recente golf van politiek geweld in Colombia, waaronder de moord op de Colombiaanse senator Miguel Uribe Turbay,

– gezien de verklaringen van de Inter-Amerikaanse Commissie voor de mensenrechten (IACHR) over Colombia, en met name die van 15 augustus 2025, met als titel “IACHR veroordeelt de moord op Miguel Uribe Turbay in Colombia en roept de staat op de veiligheid van politieke leiders te waarborgen”,

– gezien de verklaring van het secretariaat-generaal van de Organisatie van Amerikaanse Staten van 11 augustus 2025 over het

overlijden van de Colombiaanse senator Miguel Uribe Turbay,

– gezien artikel 136, leden 2 en 4, van zijn Reglement,

A. overwegende dat Colombia al tientallen jaren, en met name nu als gevolg van de huidige escalatie, te maken heeft met een aanhoudende en wisselende dynamiek van gewapend en terroristisch geweld, en dat de veiligheidssituatie, de openbare orde en de humanitaire omstandigheden zowel in landelijke als in stedelijke gebieden gestaag zijn verslechterd, wat zich uit in meer gedwongen ontheemding, beperking van de bewegingsvrijheid, rekrutering van kinderen en bloedbaden;

B. overwegende dat er momenteel, ondanks het vredesakkoord van 2016, sprake is van een alarmerende escalatie van geweld en terroristische aanslagen die nauw verband houden met illegale gewapende groeperingen zoals de dissidenten van het ELN (Nationaal Bevrijdingsleger) en de FARC (Revolutionaire Strijdkrachten van Colombia), waaronder de machtige factie *Segunda Marquetalia*, de factie *Estado Mayor Central* onder leiding van Iván Mordisco (schuilnaam) en de criminele organisatie *Clan del Golfo*, die hun controle over Colombia blijven uitbreiden; overwegende dat deze groeperingen hun toevlucht nemen tot drugshandel, afpersing, ontvoering, illegale mijnbouw en grensoverschrijdende smokkel om inkomsten te genereren die worden gebruikt om terrorisme en aanvallen op de burgerbevolking te financieren, waarbij zij steeds geavanceerdere methoden inzetten, zoals drones met explosieven; overwegende dat uit militaire gegevens blijkt dat er in 2024 in Colombia 108 droneaanvallen hebben plaatsgevonden, terwijl er dit jaar tot dusver al 118 zijn gemeld; overwegende dat drones zowel worden gebruikt om explosieven te droppen als om legereenheden en drugssmokkelroutes in de gaten te houden;

C. overwegende dat zowel veiligheidstroepen als burgers het hele jaar door zijn getroffen door een reeks terroristische aanslagen, waaronder een golf van moordpartijen in januari 2025 in de regio Catatumbo in het departement Norte de Santander, die werd veroorzaakt door confrontaties tussen ELN-eenheden en afgesplitste facties van de FARC, waarbij ten minste tachtig mensen, onder wie burgers, om het leven zijn gekomen en duizenden mensen zijn ontheemd; overwegende dat meer recent, in augustus 2025, nog andere incidenten plaatsvonden, zoals een autobom in Cali — de op twee na grootste stad van Colombia — waarbij zes mensen om het leven kwamen en meer dan zestig gewonden vielen, en een terroristische aanslag in Antioquia, waarbij de FARC-afsplitsing *Estado Mayor Central* onder leiding van Iván Mordisco een helikopter neerhaalde en zo ten minste twaalf politieagenten doodde;

D. overwegende dat Miguel Uribe Turbay, een vooraanstaand senator van de oppositie en kandidaat bij de presidentiële voorverkiezingen

voor de partij *Centro Democrático*, op 7 juni 2025 het slachtoffer is geworden van een moordaanslag tijdens een campagnebijeenkomst in Bogotá; overwegende dat hij ondanks de inspanningen van de medische diensten op 11 augustus 2025 is overleden aan zijn verwondingen; overwegende dat Uribe en zijn juridisch team in de maanden voorafgaand aan de aanslag meer dan twintig formele verzoeken bij de nationale beschermingseenheid (UNP) hadden ingediend om meer beveiligers te krijgen, waarbij zij wezen op de geloofwaardige levensbedreigingen die hij had gekregen, en dat het laatste verzoek amper twee dagen voor de aanslag werd ingediend; overwegende dat de UNP herhaaldelijk heeft geweigerd zijn beveiliging op te voeren, en dat hij op de dag van de aanslag slechts drie beveiligers had; overwegende dat de opdrachtgevers en de motieven voor de aanslag nog onbekend zijn;

E. overwegende dat het Colombiaanse leger op 7 september 2025 heeft aangekondigd dat er 72 soldaten waren gegijzeld in de regio Cauca, een gebied dat is overgenomen door guerrillagroepen en drugshandelorganisaties; overwegende dat zij inmiddels zijn vrijgelaten;

F. overwegende dat deze gebeurtenissen deel uitmaken van een escalerend patroon van gecoördineerde aanvallen in het hele land, waaruit blijkt dat illegale gewapende groeperingen in staat zijn de instellingen en de democratie in Colombia rechtstreeks te bedreigen, met de duidelijke intentie om instabiliteit te veroorzaken in de aanloop naar de verkiezingen van 2026;

G. overwegende dat de president van het land en andere politieke actoren de polarisatie hebben vergroot door een agressief discours te hanteren dat verdeeldheid zaait; overwegende dat dergelijke retoriek de politieke polarisatie op de spits heeft gedreven, alom is veroordeeld en heeft geleid tot een gewelddadig politiek klimaat; overwegende dat het juridisch team van senator Uribe een formele strafklacht heeft ingediend naar aanleiding van het feit dat de democratische geloofsbrieven van senator Uribe in twijfel werden getrokken, onder verwijzing naar zijn familiegeschiedenis; overwegende dat de president deze beschuldigingen heeft ontkend;

H. overwegende dat drugskartels en transnationale criminele structuren, waaronder het *Cártel de los Soles* in Venezuela en andere illegale groeperingen, terrorisme bevorderen door gewapende groeperingen binnen en buiten Colombia te ondersteunen en te zorgen voor wapenleveringen, geldstromen en toevluchtsoorden over de grens, waardoor de regionale instabiliteit verder toeneemt en de soevereiniteit en democratie van Colombia worden ondermijnd;

I. overwegende dat het *Cártel de los Soles*, een vermeend Venezolaans crimineel netwerk onder leiding van Nicolás Maduro en andere hooggeplaatste functionarissen van het militaire regime, onder wie

Diosdado Cabello, Jorge Rodríguez, Delcy Rodríguez en generaal Padrino López, door het Amerikaanse ministerie van Financiën is aangemerkt als mondiale terroristische organisatie wegens de rol van het kartel bij het faciliteren van drugsterrorisme, met inbegrip van de smokkel van door afsplitsingen van de FARC geproduceerde cocaïne naar de Verenigde Staten en Europa, het verlenen van materiële steun en het gebruikmaken van overheidsinstellingen om militaire en gerechtelijke functies te corrumperen;

J. overwegende dat de cocaïneproductie in Colombia volgens de meest recente gegevens van de VN recordniveaus heeft bereikt, wat een domino-effect teweegbrengt in de rest van Latijns-Amerika, de Verenigde Staten en Europa;

K. overwegende dat sommige gewapende groeperingen die in Colombia actief zijn, zoals het ELN, reeds op de EU-lijst van terroristische organisaties staan; overwegende dat de FARC na het vredesakkoord van 2016 weliswaar van die lijst is geschrapt, maar dat de veranderende veiligheidscontext ertoe heeft geleid dat er nieuwe gewelddadige actoren op het toneel zijn verschenen die volgens de criteria van het EU-recht duidelijk als terroristische organisatie kunnen worden aangemerkt; overwegende dat dit met name geldt voor de afsplitsingen van de FARC, in het bijzonder de factie *Estado Mayor Central*, die systematische aanvallen op burgers en veiligheidstroepen hebben uitgevoerd, en transnationale criminele structuren zoals de *Clan del Golfo* en het *Cártel de los Soles*, die terroristische activiteiten faciliteren en zorgen voor schuilplaatsen en toevluchtsoorden over de grenzen heen;

L. overwegende dat er na de uitvoering van de “strategie voor totale vrede” sprake is van een paradoxale toename in de activiteit van deze illegale groeperingen, en dat de georganiseerde misdaad meer grondgebied en macht heeft verworven in gebieden waar de staat van oudsher beperkt aanwezig is; overwegende dat de Colombiaanse autoriteiten hebben getracht de veiligheidsoperaties te verbeteren met het oog op de bestrijding van illegale dissidente facties;

M. overwegende dat illegale gewapende groeperingen — waaronder guerrilla’s, dissidenten en groepen van paramilitaire oorsprong — het internationaal humanitair recht voortdurend schenden en dat er een rechtstreeks verband bestaat tussen deze groeperingen en de toename van het wijdverbreide geweld en de straffeloosheid in Colombia, die onder meer politieke partijen, mensenrechtenverdedigers, journalisten en maatschappelijke leiders treffen; overwegende dat de huidige golf van geweld meer mensen in een breder gebied en op een steeds groter aantal locaties treft dan in eerdere fasen van het gewapende conflict;

N. overwegende dat de Colombiaanse Ombudsman (*Defensoría del Pueblo*) heeft bevestigd dat in de eerste vijf maanden van 2025 in totaal 81 mensenrechtenverdedigers en maatschappelijke leiders in

het land zijn vermoord; overwegende dat Global Witness en Front Line Defenders hebben gemeld dat Colombia het gevaarlijkste land ter wereld is voor mensenrechtenverdedigers en dat van de 324 mensenrechtenverdedigers die tussen januari 2024 en september 2025 wereldwijd zijn vermoord er 157 in Colombia werden omgebracht; overwegende dat de president van plan is een voorstel in te dienen om te snoeien in de begroting van de Colombiaanse Ombudsman, een dienst die sinds zijn oprichting in 1992 meer dan 1500 moorden op mensenrechtenverdedigers en andere personen heeft gedocumenteerd; overwegende dat dit rechtstreekse gevolgen zal hebben voor de bescherming van de mensenrechten in het land, nu het geweld toeneemt en er cruciale verkiezingen in aantocht zijn;

O. overwegende dat in de eerste helft van 2025 1,45 miljoen mensen het slachtoffer zijn geworden van geweld in Colombia — viermaal zoveel als in dezelfde periode in 2024 — en dat meer dan 70 200 mensen gedwongen ontheemd raakten, 30 % meer dan in heel 2024; overwegende dat er meldingen zijn van een toenemende rekrutering van kinderen en van het gebruik van antipersoonsmijnen;

P. overwegende dat het waarnemingscentrum Indepaz in 2025 52 bloedbaden heeft geregistreerd, met in totaal 172 slachtoffers, en dat de Colombiaanse Ombudsman ten minste elf kritieke humanitaire noodsituaties heeft vastgesteld als gevolg van de toename van gewapend geweld door de interne versnippering en de opmars van ten minste tien illegale gewapende groeperingen, die nu in meer dan 73 % van het land (809 gemeenten) aanwezig zijn; overwegende dat illegale groeperingen volgens een rapport van de militaire inlichtingendiensten waaruit wordt geciteerd in *El Tiempo* — een van de meest toonaangevende kranten van het land — in de eerste helft van 2025 zijn uitgebreid met meer dan 1000 leden en nu in het hele land in totaal bijna 22 000 leden tellen; overwegende dat deze groeperingen nu mogelijk aanwezig zijn in 562 gemeenten in 29 van de 32 Colombiaanse departementen;

Q. overwegende dat de EU en het Parlement het vredesproces van 2016 in Colombia ten volle hebben gesteund; overwegende dat de EU te kennen heeft gegeven dat zij het Colombiaanse vredesproces politiek en financieel blijft steunen en dat zij toezicht blijft houden op de uitvoering ervan; overwegende dat de Colombiaanse bevolking het voorstel in een referendum heeft verworpen;

R. overwegende dat een sterk en democratisch Colombia van vitaal belang is voor de regionale stabiliteit en veiligheid in Latijns-Amerika;

1. veroordeelt de moord op de Colombiaanse senator en kandidaat bij de presidentiële voorverkiezingen Miguel Uribe Turbay in de krachtigste bewoordingen en betuigt zijn medeleven aan zijn familie en dierbaren;

2. benadrukt dat de tragedie van de moord op Uribe geen losstaand incident is, maar deel uitmaakt van een bredere context van politieke intimidatie en geweld in Colombia; betuigt nogmaals zijn steun aan alle Colombianen die geweld verwerpen en zich hardmaken voor een toekomst zonder corruptie en criminele samenzwering;

3. veroordeelt en betreurt voorts de recente golf van terroristische aanslagen en de moord op en de algemene escalatie van geweld tegen politieke actoren, publieke figuren, mensenrechtenverdedigers, journalisten, maatschappelijke leiders en veiligheidstroepen, die Colombia hebben doen wankelen op zijn grondvesten en zeer schadelijke gevolgen hebben gehad voor de sociale cohesie en stabiliteit van het land;

4. betuigt zijn medeleven aan de families van de talrijke slachtoffers, van wie velen deel uitmaakten van de veiligheidstroepen, en aan de bevolking van Colombia;

5. verzoekt de autoriteiten deze terroristische aanslagen, met inbegrip van de moord op Miguel Uribe Turbay, zo grondig mogelijk te onderzoeken, zodat de daders voor de rechter kunnen worden gebracht; benadrukt dat de autoriteiten, om de daders voor de rechter te brengen, niet alleen een onderzoek moeten instellen naar de personen die de daden hebben gepleegd, maar ook naar de personen achter hen die deze daden hebben aangesticht en gefaciliteerd;

6. dringt er bij de Colombiaanse autoriteiten op aan de motieven en alle factoren voor de zorgwekkende escalatie van het geweld en de terroristische aanslagen in kaart te brengen, de onderliggende oorzaken van het conflict te blijven aanpakken, de volledige bescherming van de mensenrechten in heel Colombia te waarborgen en een cultuur van vrede en dialoog voor conflictoplossing op te bouwen;

7. neemt met grote bezorgdheid kennis van de verspreiding en bestendiging van activiteiten van de georganiseerde misdaad en zonder onderscheid handelende terroristische groeperingen in de grensregio’s tussen Venezuela en Colombia; benadrukt dat deze gebieden corridors zijn geworden voor drugshandel, wapensmokkel en het witwassen van geld, gefaciliteerd door transnationale structuren zoals het *Cártel de los Soles*, en dat de Verenigde Staten de hoogste functionarissen van het Venezolaanse regime in staat van beschuldiging hebben gesteld en sancties hebben opgelegd vanwege hun aantoonbare medeplichtigheid; beklemtoont dat die grensoverschrijdende connectie niet alleen terrorisme aanwakkert en Colombiaanse opstandige en dissidente groeperingen versterkt, maar ook een rechtstreekse bedreiging vormt voor de regionale stabiliteit, het democratisch bestuur en de soevereiniteit van Colombia; dringt er bij de Colombiaanse autoriteiten op aan onderzoek te doen naar de financiering van kartels en degenen die

hieraan meewerken in Colombia te vervolgen, met name door de transnationale geldstromen die door kartels worden gebruikt en die via banken, goudmijnen en dekmantelbedrijven lopen, op te sporen en te verstoren, het toezicht te moderniseren en harder op te treden tegen drugshandel, en de mechanismen voor regionale samenwerking en het uitwisselen van inlichtingen te verbeteren;

8. is ingenomen met concrete bijdragen van de lidstaten van de EU in dit opzicht, zoals het Italiaanse initiatief “Falcone Borsellino”, dat bedoeld is om landen in Latijns-Amerika en het Caribisch gebied te helpen bij de bestrijding van grensoverschrijdende georganiseerde misdaad, door technische ondersteuning en bijstand, opleiding en goede praktijken op het gebied van justitie en veiligheid te bieden;

9. is van mening dat opruiende uitspraken van de president en andere politieke actoren hebben bijgedragen tot toegenomen polarisatie, politiek geweld, haatzaaiende uitlatingen en instabiliteit in het land; verzoekt de Colombiaanse autoriteiten, politieke leiders en maatschappelijke organisaties alles in het werk te stellen om een escalatie van het geweld te voorkomen, door de veiligheidsmaatregelen aan te scherpen en de polarisatie in het land niet verder te vergroten met opruiende uitspraken; wijst de Colombiaanse autoriteiten erop dat politieke actoren, publieke figuren, mensenrechtenverdedigers, journalisten en alle burgers die hun democratische rechten uitoefenen, dringend moeten worden beschermd, en wenst dat er onmiddellijk maatregelen worden genomen om hen beter te beschermen;

10. uit zijn bezorgdheid over de toename van politiek geweld tegen kandidaten en leiders die in 2025 is opgetekend, en die verkiezingsgaranties en het vertrouwen van het publiek in de bestuurlijke instellingen kan ondermijnen; dringt aan op transparante communicatie van de instellingen, de toewijzing van voldoende middelen aan de verkiezingsautoriteiten en robuuste veiligheidsmaatregelen om ervoor te zorgen dat de komende verkiezingen van 2026 vrij en veilig verlopen;

11. spreekt zijn bezorgdheid uit over de aanhoudende straffeloosheid en belemmeringen bij toegang tot de rechter in gevallen van ernstige schendingen van de mensenrechten; benadrukt dat de bestrijding van straffeloosheid van cruciaal belang is om een herhaling van strafbare feiten en terroristische aanslagen te voorkomen en om de volledige uitoefening van politieke rechten te waarborgen;

12. dringt aan op versterking van de aanwezigheid van het Bureau van de Hoge Commissaris van de VN voor de mensenrechten in Colombia en op voortzetting van het mandaat van de Verificatiemissie van de VN in Colombia;

13. verzoekt de Raad en de VV/HV de EU-lijst van terroristische organisaties te actualiseren op basis van de huidige realiteit in

Colombia en de bredere regio; dringt er bij de Raad op aan om — naast de huidige organisaties op de lijst, zoals het ELN — in het bijzonder ook de *Clan del Golfo*, de dissidente facties van de FARC, met name de factie *Segunda Marquetalia* en de factie *Estado Mayor Central*, alsook het *Cártel de los Soles* als organisatie die steun, schuilplaatsen en logistiek verleent aan gewapende terroristische groeperingen in Colombia, op de lijst op te nemen; benadrukt dat de erkenning van deze actoren als terroristische organisaties uit hoofde van het EU-recht van essentieel belang is om de internationale samenwerking te versterken, hun financiële netwerken af te snijden en de steun voor de instellingen en democratie van Colombia en de bescherming van de burgerbevolking op te voeren;

14. erkent de positieve impact van het inmiddels afgesloten Europees Trustfonds voor vrede in Colombia en verzoekt de VV/HV, de Commissie en de lidstaten de politieke, financiële en technische steun van de EU voor het Colombiaanse vredesproces te bevestigen en op te voeren en dit tot uiting te brengen in het komende meerjarig financieel kader, in verdere politieke contacten op hoog niveau en in de lopende werkzaamheden van de speciale gezant van de EU voor het vredesproces in Colombia;

15. uit zijn bezorgdheid over de voorgestelde verlaging van de begroting van de Colombiaanse Ombudsman en herhaalt dat deze middelen van cruciaal belang zijn voor de bescherming van de mensenrechten; verzoekt de EU, met name de Europese Dienst voor extern optreden en haar delegatie in Colombia, om actief bij te dragen tot de eerbiediging van het internationaal humanitair recht en de verplichting van de regering om de burgerbevolking te beschermen;

16. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad, de Commissie, de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, de regeringen en parlementen van de lidstaten, de president, de regering en het parlement van Colombia, de Verenigde Naties en de Organisatie van Amerikaanse Staten.